

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

complectens sanctos Mensium, Ivlivm Avgvstvm & Septembrem

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinae, 1603

Certamen Gloriosvm SS. Ianuarij, Episcopi Beneuentani; & sociorum eius:
Ex eo quod est à Ioanne Diacono S. Ianuarij conscriptum. Paßi sunt anno
Domini 305. Marcelli Pæpæ 2. Constantij & Galerij ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-42728

coniecerunt, adhibitisque custodibus, eum ser-
uare coeperunt denuò præsentandum.

Illic verò biduo exacto, die tertia diluculo
altius (vt fit) depressis sopore custodibus, reso-
lutit spontè vinculis, liberum se Dei seruus a-
gnouit. Et lento accedens gressu ad ostium car-
ceris, patere sibi liberum sensit egressum. Ac
secundum Euangelium fugiēs persecutionem,
ad extraneam properat regionem. Egressus au-
tem foras portam Lugdunensem, ancipiti de-
fixus consilio, substitit; ac secum deliberans,
cui potissimum viæ insisteret, tādē visum est
Rhodanum quanquam difficili natatu trans-
mittere. Præmissa itaque oratione, amnem fi-
dus ingreditur; quem deductis blandè vortici-
bus natādi conatu paucis traiecit impulsibus.
Dehinc concito gradu ingressus aggerem pu-
blicum, vsque ad Iarem fluuium percucurrit.
Vbi à persecutoribus compræhensus, vinctis
post tergum manibus ad vicum, cui Briuatæ
nomen, ductus est: ibidemque subito instinctu
crudelitatis percussus occubuit. Quem fidelis
religiosorum ciuium deuotio ad præsidium ci-
uitatis non longè à Rhodano cum summa ve-
neratione tumulauit. Cuius beneficia per ci-
uitates sicut expetuntur votis, ita beneficijs
frequentibus approbantur.

*Sponte eius
vincula sol-
uuntur.
Fugit è car-
cere.
Matth 10.*

*Iterum cō-
prehenditur
& occiditur
à persecuto-
ribus: &
claret mira-
calis.*

CERTAMEN GLORIOSVM SS. IAN-
nuarij, Episcopi Beneuentani; & sociorum eius: *Vide Tom.
2. Annal. C.*
Ex eo quod est à Ioanne Diacono S. Ianuarij *Baron. &
Notat. ad
martyr.
Rom.*
co nscriptum. Passi sunt anno Domini 305. Mar-
celli Papæ 2. Constantij & Galerij Maximiani
Imp. 2.

Q995

Nume-

19. Septēb.
apud L. Su-
rium 23.
Septembris.
Diocletia-
nus ex humi-
li genere
quippe scri-
bæ filio, fit
Imperator.

Persecutio
Diocletiani
& Maximi-
ani in Chri-
stianos.

NUMERIANO Augusto ab Apro socero suo clādestinis insidijs perempto, & similiter Apro à militibus necē sui Imperatoris ægrè ferētibus trucidato, Diocletianus cuiusdā ex Dalmataia scribæ filius tumultuosa vociferatione Cæsar acclamatus est. Hic ut erat mirè versipellis, Maximianum cōtinuò Herculeū, moribus & feritate haud sibi dissimilem, consortem sibi asciscens iniquo prafatu Reipublicæ summam inuaserunt. Sed quia Carinum Numeriani Germanum, magno Galliarum exercitu instructum, metuendum ducebant, idcirco suis im primordijs lentā in Christianos persecutionem commouerunt, non ignorantes plurimos illi adhærere amicos, quos huius tituli decorabat professio. Vbi aut Cæsar ille penes Murgum prælio deuictus occubuit, confestim laxatis tyrānidis suæ habenis per vniuersum orbē complices suos direxerunt, qui Christianos omnes aut obscœnis manciparent cæremonijs, aut exquisitissimis pœnis excarnificatos morti addicerent: cruentissimi itaq; satellites, omni sollicitudine, iniquissima suorum iussa dominorum adimpleuere, ac diram de sanctis carnificinam exercuere.

Multo dein post tempore, cum prænominati Imperatores vna simul imperium deposuissent; ij quidem qui hætenus Cæsarum titulo cum illis Rempublicam administrarant, Constantius nempe Chlorus & Galerius Maximianus, Augusti fuere appellati: ac ille Maximiano Herculeo in Occidente, hic vero Diocletiano in Oriente successere. Verum enimvero quantumlibet Constantius Imperator,

rator, qui se cunctis (Christianis autem potissimum) facilem, humanum, amabilemque præbebat, Occidentalis orbis regimē administraret; in extremis tamen mundi partibus agens, in Britannnia scilicet, alijsque oris occiuis: res Italiæ ex Galerij Maximiani sententia regi potius videbantur. Eius siquidem arbitrio Præsides atque Proconsules cuncta agere, & in eo quoque, ut Christianos acerbissimè vexarent, eidem morem gerere. Ex quibus vnus (qui Campaniæ præsidebat, Dracontius nomine, cum per totam illam Provinciam, tum in oppido Misernatium potissimam excitauit persecutionem. Erat ea tempestate istius Ecclesiæ Diaconus Sossus; vir omni virtute ornatissimus, qui nocte dieque, quanquam cum præsentis capitis sui periculo, incredulos ad fidem inuitabat, & fideles ad imminentes instanter corroborabat, agones. Cuius industria & eximius virtutum splendor cum longè lateque flagrarent, in tantum apud omnes opinio virtutis eius creuit, ut Ianuarius Beneuentanæ sedis egregius antistes, licet dignitate longè superior, sedulus ad illum visitandi gratia properaret: seseque infatigabilem sanctorum laborum comitem adiungeret. Mira sanctorum dilectio; mira & stupenda vtriusque constantia. Nam cum nulla itineris fatigatione frangerentur, nulla terroris intentione retraherentur, quin vicariam sibi exhiberent adfectionem, accidit nutu diuino, ut idem Domini antistes ex more veniens, reperiret illum in cœtu fidelium, sacrosancta Euangelia sonoro iubilo personantem: moxque pater optimus feruo-

Sossus Misenatæ ciuitatis Diaconus.

Ianuarius Beneuentanus Episcopus Sossio familiaris.

*Præfagium
martyrij in
Sofio.*

*Predicit
martyrium
Sofij S. Ia-
nuarii.*

*Accusatur à
perfidis a-
pud Iudicem
Sofius.
Capitur So-
fius.*

*Constantia
eius.*

rem tantæ alacritatis diu multumque admi-
rans, subitò clericalem verticem eius vidit
perspicuam effundere flammam: cuius obla-
tione percussus, intellexit protinùs quid co-
ruscationis radiaret illa, quidve portenderet
inflammatio cælitus in verticem demissa. De-
hinc præparanter accedens, & cōstricto super
eum incumbēs amplexu, flammigerium illud
caput spiritualibus delinuit osculis; & coi-
ram astantibus martyrij tādē diademate co-
ronandum iterum iterumque professus est.

Cū igitur Sofius admirādis pietatis & do-
ctrinæ operibus illustris, vitæ virtutisque pro-
posito strenuè insisteret, & bonus odor alijs ad
vitam, alijs secundū Apostolicam institutio-
nem esset ad mortem: factum est, vt ab his, qui
bono perierunt odore, sepiissimè ad Dracontiū
Campaniæ Iudicem accusaretur. Quorum fre-
quenti suggestionē paganitatis minister in fu-
rias actus, lictoribus suis transmissis vincum
eum ad se perducī præcepit. Et quidem fortis
athleta Dei tentus à militibus, & coram solio
Iudicis præsentatus, stetit interritus. At scele-
ratus arbiter diu multumque admirans elegā-
tem eius corporis formam, Aptē, inquit ad il-
lū, fama corporis cū fama nōminis tui cōgruit.
Sed quia quadam superstitione pollutus asse-
ueraris, necesse est vt accedens libamen offeras
& frustreris accusationem, quæ toties de te
nostras perculit aures. Ad hæc sanctus respon-
sum reddit paucis: Absit hoc Iudex, absit à me,
vt debeam aliquo modo illam maculare reli-
gionem, cui ab ipsis incunabulis oblatus, toto
corde totaque intentione seruiui.

His

His Iudex auditis secum infremuit, & furibundus ad lictores cōuersus ait: Vestras expro-
 mite vires, & loquacitatē huius audacis vali-
 dis comprimite flagris, quatenus resipiscens a-
 nimaduertat ante cuius tribunal assistit. Dixit;
 & dictum cominus ministri exequentes, totū
 corpus sancti foedissimè laniârunt. Cernēs ve-
 rō dæmonum arbiter, robustissimum Christi
 militem palæstra illa patienter flagella tole-
 râsse, stomachando intulit: Hic quia se vultum
 longanimitatis induisse simulat, claustris est
 teterrimis deputandus, vt ibi frigore fameque
 deficiens, & florida ipsius, qua gloriatur, iuue-
 ta tabescat. Erat tunc beatus Athleta annorum
 circiter triginta, cū ad carceris squalores,
 optimo quoque id indignè ferente, abduceba-
 tur. Recluso verò fortissimo martyre in ardua
 arctaque custodia, Proculus diaconus, & *Eu-
 tyces atque Acutius illustrissimi ciues Pu-
 teolani, feruore deuotionis accensi, ethni-
 cos clamorosis obiurgationibus increpabant,
 dicentes: Miseri, dementes, insani, quare
 benignum & innocentem verberibus afflix-
 istis, & tenebris addixistis? Nunquid quia
 vestrarum principis tenebrarum noluit esse
 famulus, idē lucernam ardentem, quæ non
 potest sub medio contegi, carceris obscuritate
 voluistis extinguī? Hæc & his similia vocife-
 rantes, ad ergastula properârunt; omni-
 que solamine sanctum Leuitam recreârunt.

Lictores autem, verbis illorum auditis, sta-
 tim ad iniquum Iudicem properantes eos de-
 tulerunt. Dracontius verò Iudex ilicō eos ci-
 tatis ad se officijs perductos tali corā astantes
 furo-

*Flagellatur
 dirē S. So-
 sius, & car-
 ceri manci-
 patur.*

*Ætas S. So-
 sij.
 Proculi, Eu-
 tyces & A-
 cutij zelus.
 * Eutyces &
 Acutius.*

*Egregium
eorum ad
Iudicem re-
sponsum.*

furore est affatus: Miseri, quæ vos fatalis coëgit impulsio, ut huic insano fauētes homini nostræ nostrorumque principum decreta paruipēdatis? An nescitis, quāta super huius Sosij complices Imperatorū deferuat indignatio? Ad hæc sancti magna constantia tale edidēre responsum: O utinam, Iudex, cælitus insaniam stolidi huius fuisset incurere digni, qui vos vestrosque tyrannos fide contemnit, humilitate despicit; patientia vincit: viceramus & nos irā indignationis non vestræ, sed Dei; qui venturus est ponere orbem terræ desertum: cuius illecebras vos tanta auiditate sectamini, ut merito filij eius adstruamini.

*Dirè vapu-
lant SS. mar-
tyres & in-
carcerantur.
Timotheum
substituunt
Dracontio.*

Talibus extemplo dictis Censor exarsit in iras; & sinè mora furens vapulare sanctos penè ad internecionem præcepit. Cæsis ergò martyribus, & cum sancto Sosio in vno conclauis reclusis, Imperator Diocletianus Timotheum quendam paganissimi superstitione insignē Campaniæ Præsidem substituit: ita dumtaxat, ut insatiabili feritate fideles persequeretur. Qui adueniēs, mox ubi reperit Sosium cū socijs apud Puteolanam urbem ergastulis pro Christi nomiue cōclusos macerari, statim & B. Ianuariū, cuius fama sanctitatis apud omnes in admiratione erat, comprehendere iussit. Et quidē Præsul eximius tyranno oblatus, cū nullis blanditijs, nullis minis vel terroribus, ab orthodoxæ intētionis culmine deijci posset, tyrāno in furorem ac rabiem verso, in ardentē mox fornacē toto triduo vehementer accēsum proiectus est. Sed o immēsam Christi bonitatē, o admirandā confessionis vim. Sanctus antistes in medijs

*Comprehē-
ditur Ianua-
rius à Timo-
theo Præside
Campaniæ.*

flam-

flāmis incolumis persistēs, cōstanter Euangelicae veritati testimoniū perhibebat; tandē egrediens, nec vestimēti nec capilli quidē detrimētum passus, ingenti aduersarios admiratione defixit. Sed nequissimus Consul, tāti miraculi magnitudine nequaquam cōmotus, iussit protinus maiori iracūdia accēsus martyris corpus vsque eō distrahi, quoad solutis neruorū artuūque compagibus, aliquid de animi cōstantia & magnitudine remittere videretur. Dum hæc sunt, duo ex agmine Clericorum, Festus scilicet Diaconus, & Desiderius Lector, Sancto spiritu admirabiliter inflammati, Nolam prope-
rāunt: magnisq̃ clamoribus Consulem tyrannidis arguunt, quod talem tantumq̃ pontificē affligeret, qui omniū necessitatibus subleuandis die noctēque insudaret. Mox & illi compræhensi, ac vinculis constricti, vnā cum Episcopo antē rhedam Præsidis Puteolos sunt protracti; eundemq̃ in carcerem apud Sossium & reliquos confessores crudeliter compacti.

His ita peractis, altera luce, præcepto Tyranni sancti martyres in amphitheatrum à bestiis laniandi producti sunt. Aderat eum innumera bili vtriusque & sexūs & ætatis multitudine Præses, vt eo spectaculo crudeli sanè suam rabiem satiaret. Sed sanctis instar mōtium in palæstra consistentibus, & oculos palmasq̃ cū eximia pietate ad cælum leuantibus, bestia catenis soluta, & furibundo impetu in martyres dimissa, mox (dictu visuq̃ mirabile) omni feritate in summam mansuetudinē conuersa, ad pedes sanctorum procubuere. Hoc tam ingens
mira-

*Missus in ar-
dentem for-
nacem nihil
leditur.*

*Dirè crucia-
tur.*

*Festus Dia-
conus & De-
siderius le-
ctor vincit-
ur, & car-
ceri manci-
pantur.*

*Damnantur
ad bestias.*

*Fera bestia
eos veneran-
tur.*

*Præses caci-
tate punitur.*

*Sanatur ora-
tione Ianua-
rij, & multi
credunt.*

*Decollantur
SS. Marty-
res.*

*Defertur
corpus S. Ia-
nuarij Nea-
polim: &
admirandis
signis floret.*

miraculum ut magnos animorum motus in populo excitavit, ita Præsidem densissimis errorum tenebris miserè obsessum lymphatica intrinsecus rotavit vertigine, ut sanctissimos martyres acrioribus poenis demens subijceret. Sed populi tumultuantis seditionem veritus, capitis in eos sententiam dictavit: cum ecce subito oculorum lumine priuatus cælestem vindictam agnouit. Itaque acri dolore stimulatus, Ianuarij volens nolens implorans suffragium, tandem eo orante lumen recepit: quo sanè miraculo hominum millia admodum quinque Christi fidem susceperunt. Verum ingratus Iudex, nihil placatior factus beneficio, sed conuersione tantæ multitudinis actus in rabiem, veritus maximè Principum decreta, lege protinus agere licitorem iubet. Atque ita beatus Ianuarius cum socijs ad sulphurariam Puteolanam gladio percussus, ad Episcopalis muneris laudem martyrij coronam adiunxit.

Horum corpora finitimæ vrbes, pro suo quæque studio certum sibi Patronum exijs apud Deum ad optandi, sepelienda curarunt. Ianuarij corpus Neapolitani diuino admonitu extulere: quod primo Beneuentum, inde ad monasterium Montis Virginis, postremo Neapolim, Alexandro Sexto Pontifice, translatum, & in cathedrali Ecclesia perhonorificè cõditum, multis miraculis claruit. Sed illud cum primis memorandum, quod erumpentes olim è monte Vesuuio cinerum & flammarum globos, nec vicinis modò, sed lóginquis etiam regionibus vastitatis metum afferentes, exstinxit. Cuius rei pariter ac beati Martyris, memoriam Græci quoque

quoque quotannis semel atque iterum celebrât. Porro insigne ac perenne miraculum sanguinis eiusdem S. Ianuarij, qui cum ampulla vitrea concretus continetur, & in conspectu capitis Martyris positus colliquescere & fluere perindè ac si recens esset effusus, ad hæc vsque tempora conspicitur, nō eiusmodi est, vt vnus vel alterius hominis testimonio cōprobetur, sed ita manifestū, vt ipse Martyris sanguis assidue miraculorum operatione, vocibus quibusdam velut Abel sanguis clamās per vniuersum Orbem Christianum intonet.

En duo insignia miracula.

MARTYRIVM SS. * EVSTACHI,
Theophisti vxoris eius, & duorum filiorum Agapij & Theophisti: Ex eo quod est per Metaphrast. Coronati sunt anno Christi Domini 120. Hadriani Imperator. 1.

* al. Eustathij.
Vide C. Bar. Tom. 2.
Annal. ar. 103 & 120.
martyr.
Notat ad Rom.

EO tempore, quo Traianus Romani Imperij sceptrâ tenebat expeditionemque in Decebalum Dacorum Regem parasset, Eustachius qui tum * Placidus dicebatur, Primo militiæ ordini propter egregiam militaris virtutis opinionem, qua ipsi Traiano imprimis charus erat, Dux præfectus, tam præclaram strenuamque suo Imperatori in rebus bellicis (b vt & antè in bello Iudaico sub Vespasiano ac Tito agens tum Magistrum equitū, cum & ipse Traianus ductor esset Decimæ legionis) nauabat operam, vt hostes vel sola aduentus illius mentione in fugam conuerterentur. Erat eximio corporis animique robore vir; & quanquam profundis errorum tenebris: dhuc

20. Septē.
apud Suriñ
2. Nouemb.
* a Græcis
Placidus
dictus.

b Iosephus
de bello Iud.
lib. 3. cap. 4.
& 13. lib. 4.
cap. 2 & lib.
5. cap. 3.

c Idem au-
tor lib. 3.
cap. 11. & 18.

Rrr

inuo-